

Dagelijkse update Irak

10 april 2003

Politiek

- **Iraakse VN-ambassadeur:** Irak heeft oorlog verloren: "the game is over" (Reuters).
- **AVVN-zitting:** Arabische groep heeft verzoek tot speciale zitting AVVN aangehouden met oog op huidige ontwikkelingen, "pending more clarity in the situation". Onduidelijkheid of initiatief van de baan is, of slechts uitgesteld (Reuters).
- **SGVN:** (tijdens ontmoeting met IIR Solana) VN mag niet dienen voor afzegening van coalitiebesluiten. Oplossing van legitimiteitsprobleem en vorming van nieuwe regering erg belangrijk. Hiertoe is VN-resolutie nodig. Bezettingsmacht mag niet worden belast met herstructurering Iraakse instellingen en wederopbouw (Raadssecretariaat).
- **VN:** Zeer bezorgd over plunderpraktijken; met name plundering van scholen in een reeds uitgekleed onderwijssysteem. Bezettingsmacht draagt verantwoordelijkheid die soort praktijken te voorkomen (VN).
- **VK:** In gesprek met IIV Solana waarschuwde PV Greenstock ervoor dat VR zich zal moeten aanpassen aan realiteit en aan zich snel ontwikkelende omstandigheden in het veld, omdat VN en VR anders te zijde dreigen te worden geschoven en "vital role" snel kan verdampen (PVNY).
- **VS:** Bush, Rumsfeld verwelkomden beelden uit Bagdad maar waarschuwen dat oorlog nog niet voorbij is. Dagen van strijd liggen in het verschiet. Coalitie gaat door tot hele land is bevrijd (Witte Huis, Pentagon).
- **VS/Cheney:** Aankondiging van door VS georganiseerde bijeenkomst met Iraakse oppositie, zaterdag in Nasiriya. Bericht paar uur later gecorrigeerd door Witte Huis en State: datum en lokatie zouden nog niet vaststaan. Wel bevestiging dat gezant van President, Khalilzad, VS-delegatie op bijeenkomst zal leiden. Bijeenkomst mogelijk eerste van serie, culminerend in conferentie in Bagdad (State, Witte Huis). Belangrijke Sjiiitische oppositiegroepering SCIRI geeft aan niet mee te doen aan VS-geleide bijeenkomsten (ANP).
- **VS/Syrië:** Wederom waarschuwing Rumsfeld aan Syrië. Hoge Iraakse functionarissen zouden met steun van Damascus toevlucht vinden. Ook zouden nog steeds wapens van Syrië naar Irak gaan (Pentagon).
- **Top St Petersburg/ Frankrijk:** Bijeenkomst geen "Irak/post Saddam Top"; ook andere onderwerpen aan de orde. Geen nieuwe initiatieven om Irak kwestie terug te brengen naar VR. Frankrijk ziet zaak uiteraard graag terug bij VN (HMA Moskou).
- **VK/reactie:** Nieuwe situatie in Bagdad en beelden van juichende Irakezen verwelkomd. Blair: "we are all delighted" (Reuters).
- **Rusland:** Geruchten over aanwezigheid Saddam Hoessein in Russische ambassade in Bagdad verworpen (Reuters).
- **Frankrijk/reactie:** MinBZ De Villepin heeft Middellandse Zee landen opgeroepen samen te werken om te voorkomen dat oorlog in Irak breuklijn tussen Westerse en Islamitische wereld zou creëren (Reuters).

- **Duitsland/reactie:** Laatste ontwikkelingen in Bagdad verwelkomd; positieve signalen dat oorlog snel tot eind kan komen. Schröder herhaalt wens centrale VN rol bij stabilisatie Irak (Reuters).
- **Saoedi Arabië/reacties:** oorlog blijft gemoederen bezig houden via m.n. Al-Jazeera en CNN. Beelden van zwaargewonde kinderen, overvolle ziekenhuizen, ernstige voedsel- en waartekorten en omgekomen journalisten wekken woede en mededogen. Zoveelste oorlog waarbij Arabieren onderspit delven, wakkeri gevoel van onrecht en vernedering aan (HMA Riyad).

Post Saddam Irak:

- **Australië:** Mer VS en VK rol in Interim bestuur, in vorm van "niche military skills". PM Howard benadrukt dat Australië geen grote peacekeeping rol op zich zal nemen (Reuters).
- **Griekenland/VS:** MinDef Papantoniou in gesprek met Rumsfeld en Rice over o.a. post-conflict situatie en Turkije. In New York ontmoeting met SGVN over VN rol. Bij alle gesprekken bepleitte Papantoniou centrale VN-rol om 1) nieuw Iraaks bestuur te legitimeren, 2) humanitaire hulpverlening te faciliteren, 3) harmonie herstellen tussen EU en VS (HMA Athene).
- **Iran:** Streven: federale regeringsvorm waarin minderheden tot hun recht komen. Opnieuw benadrukt dat Irakezen zelf zo snel mogelijk Irak dienen te besturen en dat militaire presentie van coalitie zo kort mogelijk dient te zijn. Gezien Arabische hartg naar despotisme betwijfelt Iran haalbaarheid van democratie in Irak (HMA Teheran).
- **Italië:** Inzet op centrale rol voor VN en EU. Bestudering NAVO rol v.w.b. veiligheid en wederopbouw (HMA Rome).

Militaria

- **Bagdad:** Beelden van dansende Irakezen in straten van Bagdad. Groot beeld van Saddam Hoessein neergehaald. Oorlog echter geenszins over. Gevechten in Bagdad zullen voortduren totdat alle elementen van regime zijn verdwenen. In noordoosten van Bagdad opnieuw Iraakse troepen bestookt met zware artillerie, mortieren en machinegeweren (Diverse media).
- **Centraal- en Zuid-Irak:** Amerikaanse troepen doorzochten Babylon. Amerikaanse troepen zoeken naar Iraakse militairen rondom Hilla. Inwoners in Basra klagen over plunderende bendes.
- **Noord-Irak:** Amerikaanse militairen en Koerdische strijders hebben berg met strategische ligging 15 km ten noordoosten van Mosul ingenomen. Opnieuw Iraakse stellingen nabij Kirkuk gebombardeerd. Honderden Koerdische strijders trekken op naar Kirkuk (Reuters)
- **Turkije:** In NAVO-kader herinnerd aan afspraken over niet binnentrekken van Noord Iraakse steden door Koerden. Waarschuwing voor huidige destabiliserende bewegingen richting Kirkuk en Mosul (PV NAVO).
- **Stabilisatiemacht:** Britse MinDef Hoot heeft Denemarken gevraagd te participeren in stabilisatiemacht. Deense MinDef onder voorbehoud positief (HMA Kopenhagen).

Humanitair

- **ICRC:** Hulpverlening in Bagdad op 9/4 onderbroken wegens chaotische, onvoorspelbare en gevaarlijke situatie. Betreft tijdelijke maatregel. Canadese medewerker overleden, nadat auto in